

RAFAEL RIBÓ: 50-25-25

Ni almogàvers, ni federals

Enfront del bipartidisme excessivament anul·lador que encarnen PSC i Convergència, el PSUC ha fet pública una proposta d'«Acord Nacional per l'Autogovern», on es concreta a curt i llarg terme el marc autonòmic i una línia separada «dels almogàvers i els federals».

Josep-Maria Pasqual

—**D**esenvolupar l'autonomia de Catalunya», ¿no creu que aquest és un objectiu que vostès no són els únics a fixar-se?

—No tenim cap mena d'exclusiva al respecte; per això, parlem d'un «Acord Nacional per l'Autogovern» que afecta tots els grups polítics i sobre el qual tots tenen propostes, ja sigui mantenint les coses com estan, ja sigui fent uns debats molt abstractes.

Considero una actitud molt propagandística la que pren el president Pujol quan diu que les coses ja estan bé i que, si de cas, ja utilitzarem el Parlament de Catalunya d'una forma més

nacionalista després de les eleccions. És una mica defugir el problema. També és abstracte fer com fan els socialistes i parlar de fer un estat federal sense tocar la Constitució.

D'aquí ve que el grup parlamentari del PSUC hagi traslladat a la resta dels grups i a les forces polítiques en general una proposta d'acord sobre l'autogovern. Amb això, no volem tenir, ni de bon tros, l'exclusiva en la temàtica de desenvolupar l'Estatut, però sí que volem concretar-la al màxim, fugint d'aquells dos perills que abans he citat.

—¿Com pot tirar endavant la proposta?

—A través d'acords concrets entre les forces parlamentàries, evidentment

amb la implicació de les majories, la d'aquí i la d'allà, i dels dos partits majoritaris aquí a Catalunya.

En la proposta hi ha una gran força de raó que, tard o d'hora, serà l'únic camí per tenir més autonomia i més poder d'autogovern. N'estem convençuts, no per un motiu d'orgull sinó perquè no hi ha un altre camí. Camins per a les discussions, n'hi ha molts, i terrenys per a situar la polèmica, també, els uns els de la sobirania, els altres els de les concepcions federals.

—¿De quina forma es pot tenir més poder d'autogovern?

—Incrementant els recursos. No hi ha volta de full. I perquè no se'ns digui que demanem la lluna, plantegem

**XVI
PREMIS
OCTUBRE
1 9 8 7**

EDITORIAL TRES I QUATRE

GUANYADORA

**VOL
NOCTURN**

Gemma Lienas

Premi de narrativa
Andròmina

FINALISTA

**AI,
JOANA
MARIA**

Llorenç Capellà

Premi de narrativa
Andròmina

I ENCARA

Felícia Fuster

Premi de poesia
Vicent Andrés Estellés

I ALTRES TÍTOLS

**UNA FAMÍLIA DE JUEUS
VALENCIANS: ELS VIVES**

Angelina Garcia

**LA MEDICINA A LA LITERATURA
VALENCIANA DEL SEGLE XVI**

Lluís Cerveró

**OBRA COMPLETA VI
TEATRE I FESTA, I**

Manuel Sanchis Guarnier
a cura d'Alfons Llorens

l'esquema que ara té l'Alemanya Federal, una distribució percentual dels pressupostos públics del 50-25-25. El 50 per a l'administració central, el 25 per a les comunitats autònomes i el 25 per als ajuntaments. Ara estem al 76-11-13. Sabem que ara això no és possible perquè no ho volen, però també sabem que ineludiblement hi anem.

Sabem que som els únics que ho plantejem. El PSOE i Minoria Catalana van votar a favor d'un acord de finançació, perquè segons deien «val més un acord ara que somiar truites». Van trobar una xifra —que és el que els feia falta— i caixa o faixa. Sense fer cas als que proposàvem una distribució molt més federalitzant del diner públic.

—*¿Només amb més diners ja es desenvoluparà l'autonomia?*

—Hi ha altres temàtiques. Les competències en règim local, per exemple. Si es vol fer una política local escaient, la legislació i l'aplicació d'aquesta legislació en règim local hauria de ser en mans del Parlament i el govern de Catalunya.

—*¿Què ho impedeix?*

—Doncs, una llei de Bases de Règim Local —que de base en té molt poc i que és molt detallista— i que curiosament va ser pactada íntegrament per dos únics grups parlamentaris, el PSOE i Minoria Catalana. Per tant, molt bé. Algú ens dirà: ¡sou uns utòpics!, ¡si això ho van votar ells! Sí, sí. Però és que ells mateixos, de tant en tant, remuguen contra les competències en règim local, és a dir, tard o d'hora caldrà modificar aquesta llei.

—*¿En matèria de policia autonòmica també cal alguna modificació?*

—Ara s'ha tornat a posar en marxa la Junta de Seguretat i han arribat al gran (irònicament) acord que hi haurà tres-cents nous mossos d'esquadra, que els pagarem els ciutadans de Catalunya i que vigilaran les presons. I, segons sembla, la Guàrdia Civil es deslliurarà d'aquesta tasca i passarà a vigilar les comarques. ¡Tota una contradicció! Si això és avançar cap a un model de policia autonòmic, que vingui algú i que ho vegi.

Nosaltres proposem que les forces de seguretat avancin cap a un model d'un sol cos d'ordre públic, sota el comandament dels alcaldes a nivell local i del conseller de governació a nivell de Catalunya. Així succeeix a Alemanya i a Gran Bretanya.

Però, novament, sabem que el nostre model no és possible, perquè també una votació conjunta del PSOE i Minoria Catalana a les Corts Generals

acaba d'aprovar la llei de Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat. Ni l'Estatut ni la Constitució no impedeixen el nostre model, és aquesta llei que acaben de votar la que converteix els Mossos i la policia local en simples policies de col·laboració. Doncs bé, caldrà modificar també aquesta llei. No hi ha una altra sortida.

—*Finançació, règim local, policia... i altres punts de la proposta que no hem comentat, ¿quina força té Iniciativa per negociar-los?*

—Volem arribar a un acord. No volem atribuir-nos paternitats ni podem fer-ho. Seria ridícul. No tenim prou força per dir «com que en som els pares, imposem l'Acord». Però sí que ens mou lluitar per l'evidència, fins que arribarà un dia que algun dels punts, o tots en conjunt, ens posarem d'acord i anirem fent proposicions de llei que vagin modificant les lleis negatives per al desenvolupament autonòmic. Si el senyor Obiols ens vol (a Iniciativa) per fer acords per governar Catalunya, li podem plantejar si està disposat a trametre demà una proposició de llei.

Proposem fets concrets. El nostre Acord Nacional per l'Autogovern no té res a veure ni amb el patrimoni del nacionalisme del senyor Pujol, que li serveix per amagar els pactes que mentrestant fa amb el PSOE, ni té res a veure amb els que parlen de debatre el federalisme sense reformar la Constitució, i al final ens fan un embolic que ningú no sap de què s'està discutint.

—*¿I li sembla possible situar la seva proposta per damunt de lluites i enfrontaments electorals?*

—Serà ineludible. L'Estatut es va fer així. Va arribar un moment en què es va estar d'acord que aquell era el text, per bé que no agradava a tothom perquè tothom havia renunciat a una part. Per fer desenvolupar l'autonomia, també serà ineludible l'acord. Ningú no té prou majoria per no fer-ho així. Ningú no pot pretendre fer-ne el desenvolupament en exclusiva, si no és que algú un dia arribi a tenir el 75 per cent dels vots. Ningú en solitari. Ni el que té la majoria absoluta a Catalunya, ni el que connecta amb la majoria a nivell d'estat.

El que ara està impedit que s'arribi al desbloqueig de l'autonomia és el claríssim enfrontament partidista que hi ha. Estem en una mena de partida de ping-pong. Anem d'un costat a l'altre i a la pregunta ¿qui governa Catalunya? ningú no et sap respondre. Quan hi ha aiguats no se sap qui assu-

meix les responsabilitats subsegüents, ¿Pujol? ¿El governador civil? ¿El conseller de governació? ¿Protecció Civil?... ¡Senyors! ¡Algú ha de governar Catalunya! Portem ja vuit anys d'autonomia i algú ha d'assumir les responsabilitats.

—¿Quan es trobarà un moment cronològic per dir «ara parem de barallar-nos i posem-nos d'acord»?

—Primer hauran de passar les eleccions autonòmiques. Suposo que això ho veu un cec. Ara seria molt atrevit i no ens faran gaire cas. No obstant això, en la nostra proposta no s'ha de veure un cavall de batalla entre tots els partits polítics, sinó que cal fer un ca-

«La Convenció Nacional i d'Esquerres, proposada pels socialistes pot tenir, també, intencions electorals».

vall en el qual tothom pugui anar al damunt.

Confio que després de les autonòmiques —encara que n'hi haurà d'altres, perquè d'eleccions n'hi ha quasi cada any— se'n parlarà amb tranquil·litat. Tanmateix, nosaltres, en el termini de quinze dies, començarem a fer una ronda de converses amb tots els grups parlamentaris per saber-ne una primera impressió.

—L'Acord també ha arribat a mans d'Almunia i de Felipe González...

—L'hem plantejat al ministre d'Administració pública i també al president del govern espanyol, perquè estem farts que sempre se'ns digui que la culpa és de Madrid, o que se'ns digui que a Madrid sí que ho volen o que no ho volen. Volem saber-ho directament. Hem preguntat al senyor Almunia què pensa de la nostra proposta i s'ha pres uns dies per estudiar-la. D'aquí a un temps, en parlarem i la treballarem a fons. El

PSUC tindrà en breu una resposta directa.

A part, en un termini de dos mesos emplaçarem a tots els grups parlamentaris a una primera definició. La nostra és una proposta programàtica modesta, però europea, concreta, precisa i que dóna sortides als problemes de Catalunya. No cal embolicar la troca ni amb el greuge continuat, ni apel·lant a Guifré el Pilós, ni als almogàvers..., ni tampoc amb allò d'una concepció federal. Diem: a Catalunya hi ha uns problemes molt concrets i aquesta és la forma de solucionar-los.

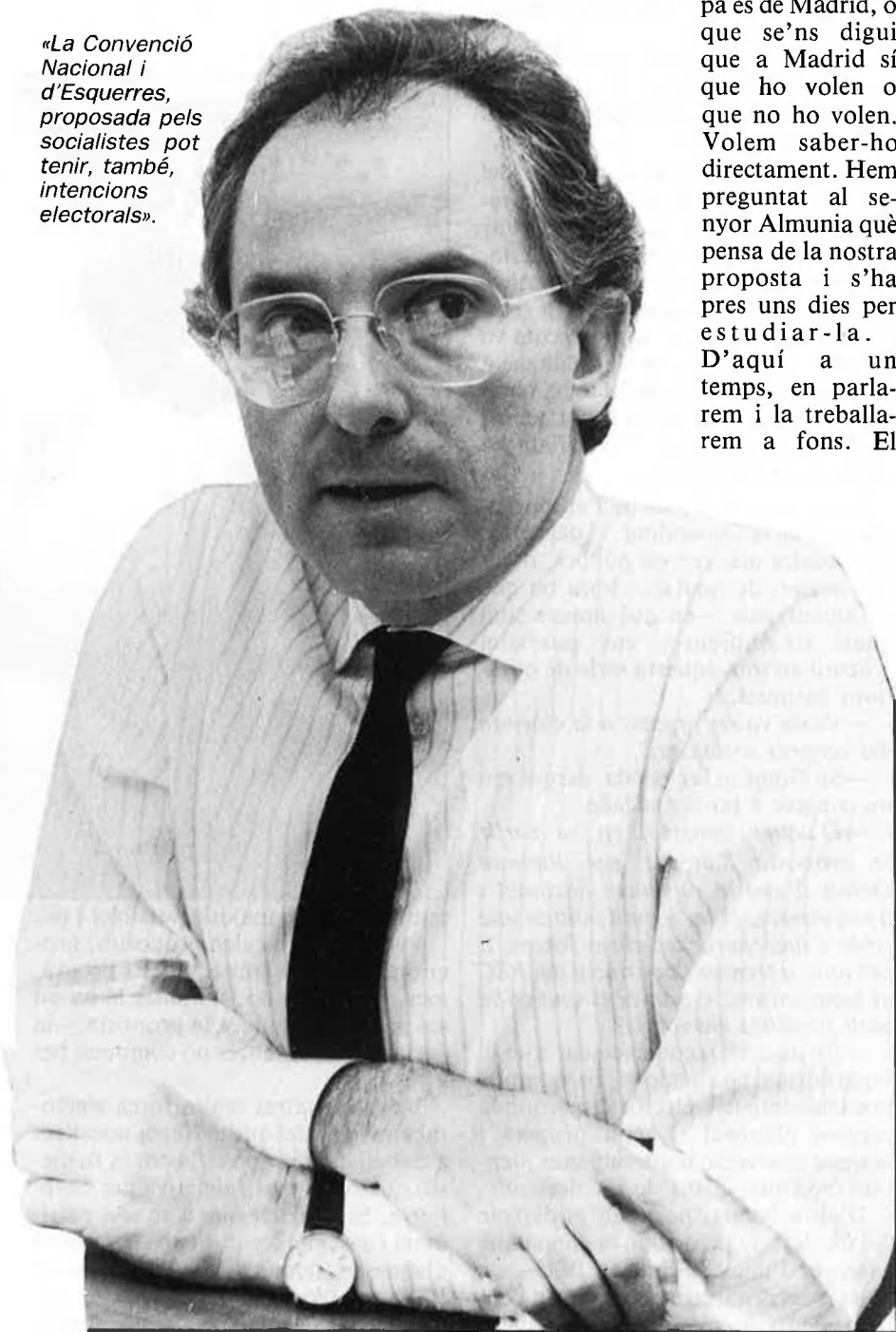
—En una tercera fase de desenvolupament autonòmic, l'Acord Nacional per l'Autogovern planteja «esquemes federals». ¿Ens trobem amb una altra proposta federal a afegir a la llançada pel Partit dels Socialistes de Catalunya?

—En la darrera fase de l'Acord —fase que considerem ineludible en l'horitzó—, plantejem la reforma de la Constitució i de l'Estatut. Començar avui per la reforma de l'Estatut seria artificiosos. Primer, perquè sense necessitat d'arribar a la reforma estatutària, sí que es poden modificar una sèrie de lleis que s'han votat per PSOE i per Minoria Catalana, a Madrid. Cal aplicar una sèrie de voluntats polítiques que avui no hi són. I per això no cal anar ni a la reforma de l'Estatut ni a la de la Constitució, que implicarien referèndums i un procés massa aparatós.

En segon lloc, plantejar avui la reforma de l'Estatut per tal de permetre arribar al sostre constitucional, seria artificiosos i només serviria per aconseguir un grapat de competències més, bastant secundàries. Una reforma de debò de l'Estatut implicaria també la reforma del Títol VIII de la Constitució. I plantejar una redistribució federal de les competències, una reforma seriosa del Senat per fer-ne una veritable cambra federal —i no la burla de cambra territorial que és avui—, passar de l'unilingüisme... Això seria un federalisme seriós, que nosaltres posem en l'horitzó. Mentrestant, sí que es poden aplicar tècniques federalitzants.

A aquells que ens conviden a discutir de federalisme, i tenen pànic a parlar de sobirania i de reformes de la Constitució, els dic: com a mínim, parlem de tècniques federalitzants; si no, és absurd parlar de federalisme.

Amb tècniques federalitzants simplement, per exemple, el senyor Ferran Cardenal, governador civil de Barcelona, ja pot començar a fer les males. No tinc res contra Ferran Cardenal..., és el Govern Civil de Barcelona

DOMÈNEC UMBERT

el que podria desaparèixer demà mateix per un decret del govern central, i passar les competències al conseller de governació. Aquestes són tècniques federalitzants que depenen de la voluntat política.

—*¿Els compromisos a curt i mig termini són els trets diferencials entre l'Acord i la proposta federal del PSC?*

—Fins ara, sí. I també la diferència amb la proposta de Pujol, que en el debat de l'Estatut va presentar dotze punts. Ara li pregunto, ¿on són aquells dotze punts? Fa mesos ja vaig repetir cinc vegades la pregunta, ¿quin és el seu model? I Pujol mai no la va voler respondre. És curiós que en el tema del desenvolupament autonòmic algú es refugii en conceptes com federalisme, sense dir què és ni què vol dir. O en unes definicions de Catalunya per damunt de tot, sense saber tampoc ben bé què vol dir.

—*Sense reformar la Constitució i l'Estatut, ¿modificar lleis com les que vostè ha citat no exigirà igualment molt de temps?*

—Una llei es pot modificar en sis mesos. Ara es parla de derogar la llei antiterrorista —cosa que nosaltres no acceptem de la forma que s'ha plantejat, perquè, en part, l'únic que es farà és escampar-la per altres lleis—, i això estarà fet en quatre mesos. Depèn de la voluntat política. Tanmateix, és ineludible. Torno a dir el d'abans. Podem ser ingenus i minoritaris, però tard o d'hora s'haurà d'arribar on nosaltres proposem.

—*Entre els punts de l'Acord que impliquen mesures autonòmiques immediates de potenciació interna de la Generalitat, n'hi ha una que parla de vivificar el Parlament i convertir-lo en una autèntica cambra de debat. ¿Què no hi debaten sovint els diputats, al Parlament?*

—De debat, no en fem al Parlament. Només se'n pot fer una vegada a l'any en el debat de política general, que permet que a cada intervenció del president de la Generalitat o d'algun conseller, hi hagi nous tornos de rèplica.

Debatre és poder argumentar i contraargumentar. Evidentment, no sense fi, sinó en dos o tres tornos de rèplica i contrarèplica. Això és debat. Si no es pot replicar, no hi ha debat. És més, ara com a resposta a una pregunta que ni s'hagi escoltat es pot llegir un paper. És el que està passant al Parlament de Catalunya. Surto a defensar una esmena i un altre diputat em dóna una resposta que ja porta per escrit. Això significa que ja la portava preparada i, per tant, no m'ha escoltat gens.

Fins i tot algun diputat de Convergència ha sortit a dir «... i agraeixo als tècnics de la Conselleria que m'han preparat la resposta». Ja és el summum de la ingenuïtat. Hi ha parlaments que prohibeixen que els diputats portin papers escrits per llegir-los des de la tribuna, per evitar precisament que no es parlamenti i es pugui pensar «això que m'ha llegit m'ho podia haver enviat a casa i ens estalviariem la feina».

Una altra forma de vivificar el Parlament també seria que el president Pujol no hi assistís escadusserament i que hi anés sovint a respondre de les seves responsabilitats. Aquesta és la seva feina en la vida democràtica, com la nostra és poder-li exigir i debatre legítimament.

—*Un altre dels punts parla d'utilitzar la via dels acords i la cooperació en els temes de caràcter bàsic. ¿Quins són aquests temes?*

—Quan vam fer el reglament del Parlament de Catalunya, ja vam preparar una mena de consens en llistar quins són els temes que recull l'Estatut i que hauríem de considerar bàsics.

Un és el tema lingüístic. Aquí sempre hi hauria d'haver consens, com va ocórrer amb la Llei de Normalització Lingüística. També amb el tema territorial, en el qual no hi ha hagut acord, i la Llei d'Organització Territorial s'ha imposat unilateralment.

Altres són els temes de l'autoorganització de la Generalitat, el dels principis bàsics dels serveis públics, d'ensenyament, de sanitat... Fóra bo que en aquest país —en què només som quasi sis milions— ens poséssim d'acord en tota aquesta sèrie de qüestions bàsiques.

—*Vostè va ser present a la cloenda del congrés socialista...*

—Sí. Només a la cloenda, perquè era un congrés a porta tancada.

—*D'aquell congrés, en va sortir la proposta llançada per Raimon Obiols d'una «Convenció nacional i d'esquerres». ¿Fins a quin punt és una crida a incorporar les altres forces, i, per tant, a trencar l'aportació del PSC al bipartidisme, o només és una crida amb finalitats electorals?*

—És un cert reconeixement que el bipartidisme no funciona, però també pot tenir intenció electoral, perquè la contesa electoral és molt propera i aquesta convenció o assemblea es planteja molt poc abans de les eleccions.

D'altra banda, pot tenir el defecte —i dic defecte perquè no es cregui que es tracta d'una habilitat del PSC— de voler crear el miratge que ja som a l'endemà de les eleccions. ¡Ja som aquells

que hem fet una majoria possible! I no.

Per arribar-hi calen propostes, programes i acords sobre aquests programes, perquè, si no, si només hi ha un sol programa i una sola proposta —la socialista—, els altres no comptem per a res.

I aquests altres tenim força electoral en virtut del que arribem nosaltres a treballar i a proposar, com ja fa mesos que fem des d'Iniciativa per Catalunya. Si renunciéssim a aquest patrimoni i ens anul·lessin en una convenció d'aquestes, només sota el programa del PSC, no arrossegariem els nostres corresponents sectors socials, ni sabríem

«Segons les enquestes, Convergència es manté, PSC baixa i el PSUC puja».

perfil. Rotundament. Nosaltres no es-tem per anar ara a acords en el buit, com aquest de la convenció nacional d'esquerres, que no vol dir res si abans no parlem d'alguns punts: ¿Volen fer desaparèixer demà mateix els governadors civils? Anem a les Corts i ho firmem. ¿Volen reivindicar demà mateix que l'INEM es traspassi a Catalunya? També ara mateix ho podem firmar.

—¿Darrerament, les coincidències entre el PSUC i el Partit dels Socialistes van en augment o hi ha distanciaments?

—L'endemà de les municipals no es volia admetre a Iniciativa per Catalunya com a tercera força que érem, amb l'11 per cent dels vots. Va haver de passar aquella votació tan curiosa a l'Ajuntament de Barcelona, en la qual Maragall no va ser elegit alcalde a la primera perquè va empatar 20 a 20 amb les altres forces, ja que nosaltres ens havíem abstingut. Només aleshores, amb uns certs marramaus, les coses han anat canviant, però han canviat per solucionar problemes concrets i puntuals, i no tant per arribar a acords globals, dels quals encara som relativament distants.

—Quan al mes de febrer presentàvem Iniciativa a EL TEMPS, vostè parlava de grans expectatives. A finals d'aquest 1987, ¿quina salut té Iniciativa per Catalunya?

—Mesurada en xifres, podem dir que hem fet una tercera Jornada que ha comptat amb 610 participants. Aquestes Jornades són convocatòries obertes a tothom, en què no es demana carnet a ningú i que només cal estar d'acord amb l'orientació que es dona a Iniciativa.

També tenim 135 —i van en augment— nuclis territorials i 14 àmbits sectorials. Per últim, entre les fites més genèriques, fa unes setmanes vam celebrar les Jornades Municipals, amb l'assistència de centenars de regidors i alcaldes d'Iniciativa per Catalunya.

Encara arrosseguem determinats defectes del passat, algun sectarisme que encara ens costarà alguns mesos a vèncer, però la nostra és una aposta que va més enllà de les conteses electorals —per les quals hi hem de passar i tant de bo que ho fem amb els millors resultats possibles. Insisteixo, però, que la nostra aposta és la d'anar consolidant àmbits de participació.

—El document de l'«Acord Nacional per l'Autogovern» està signat pel PSUC i no per Iniciativa per Catalu-

nya. ¿Quan quedarà superada definitivament la confusió de sigles que encara existeix?

—El document parlamentari que circula va signat pel PSUC perquè el grup parlamentari actual que ens representa al Parlament de Catalunya és encara l'anterior grup del PSUC elegit quan les eleccions de l'any 1984.

L'altre dia, a El Prat, em van lliurar una placa a nom del grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya. Els vaig donar les gràcies perquè s'havien avançat, ja que aquest grup no hi serà fins després de les eleccions del 88.

—¿N'hi haurà?

—¿De grup parlamentari d'Iniciativa per Catalunya? ¡I tant!

—Volia dir si s'anomenarà així o es mantindrà com a grup parlamentari del PSUC...

—No ho hem parlat, però ara seria absurd que ens inventéssim un altre nom. Les llistes seran d'Iniciativa per Catalunya i el grup parlamentari també es dirà així.

—¿Serà un grup nombrós?

—Totes les enquestes ens apunten que hi haurà grup parlamentari i que serà més nombrós que l'actual del PSUC. Ho dic amb tota la prudència del món, perquè som encara massa lluny de les eleccions i les enquestes encara donen un 46 per cent de «no contesta». Però les poques enquestes que s'han fet donen aquesta tendència i confio que encara la reforçarem.

—¿Les enquestes a què vostè fa referència preveuen grans canvis quantitativament en la correlació de forces al Parlament?

—L'enquesta de què jo parlo és d'AP i ja ha sortit publicada. N'hi ha una altra de Convergència que ningú no coneix —o que la coneixem tots de referències, que és quan les enquestes comencen a ser poc fiables.

La que ja s'ha publicat dona com a resultat que Convergència i Unió es manté, AP també, amb una petita baixa, els socialistes baixen 4 punts, ERC pràcticament no surt, el CDS tampoc, i el PSUC puja.

—¿Quan entrarà Iniciativa de ple en la campanya electoral?

—Ja estem en campanya. Estem tot l'any en campanya. Per a nosaltres, la campanya no és nomenar el candidat o enganxar cartells quinze dies abans de les eleccions. La campanya és cada dia. Ahir, parlar amb una associació de veïns a la Bisbal i, demà, amb un comitè d'empresa d'Osona. Això és fer campanya. Anar posant la llavor cada dia per recollir-ne els fruits en els últims quinze. □

des de quina perspectiva d'interessos legítims —diferents als dels socialistes— hem de negociar amb qui sigui, l'endemà de les eleccions, un possible acord. En tant que hi hagi un cert miratge, crec que s'autoenganyen.

—Des d'Iniciativa, vostès ja fa quasi un any que tiren endavant un projecte nacional d'esquerres...

—I hem anat més enllà dels partits. Els socialistes han repetit aquest cap de setmana coses que nosaltres ja fa un any que anem dient. Salutem que coincideixin. Però seguirem treballant amb la nostra proposta, pel nostre camí, amb la nostra identitat i amb el nostre